

DRC Dansk Flygtningehjælp T: +45 3373 5000
Borgergade 10 drc@drc.ngo
DK 1300 København K www.drc.ngo
Danmark

DRC DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

12. september 2025

Sendt til: uim@uim.dk; loat@uim.dk; shn@uim.dk; mvt@uim.dk

Ministeriets j.nr. 2025 – 5284.

Hermed DRC Dansk Flygtningehjælps bemærkninger til forslag til lov om ændring af hjemrejseloven, udlændingeloven, lov om knive og blankvåben m.v. og forskellige andre love (Mere intensiv kontrol med udlændinge uden lovligt ophold, forbud mod at føre motorkøretøj for visse udlændinge og udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven til at omfatte indkvarteringssteder for udlændinge, m.v.)

Udlændinge- og Integrationsministeriet har d. 18. august 2025 sendt ovenstående udkast til lovforslag i høring med en frist for eventuelle bemærkninger d. 15. september 2025. DRC Dansk Flygtningehjælp sætter pris på muligheden for at fremkomme med bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

DRC Dansk Flygtningehjælp besøger jævnligt de danske udrejsecentre, herunder Kærshovedgård, og vi er i jævnlig kontakt med mange afviste asylansøgere og andre udlændinge, som er pålagt kontrolforpligtelser. Vores oplevelse er, at mange af disse mennesker er under et stort pres, at mange er sårbare og at deres retssikkerhed og værdighed er under pres. Det samme gælder de familier, som de er en del af. Vi er derfor bekymrede ved udsigten til at man vil skærpe forholdene yderligere.

Efter sit tilsynsbesøg på Kærshovedgård i november 2023, skrev ombudsmanden således:

Det er imidlertid ud fra almenmenneskelige og humane synspunkter, jf. bedømmelsesgrundlaget i ombudsmandslovens § 18, 2. pkt., min vurdering, at forholdene for persongruppen fortsat – og i forhold til den generelle sikkerhedssituation på udrejsecentret i endnu større omfang end tidligere – må anses for meget belastende og begrænsende for grundlæggende livsførelse.

Det skyldes dels Kærshovedgårds isolerede beliggenhed sammenholdt med, at beboerne er pålagt opholds-, underretnings- og meldepligt, dels en række andre forhold: de fysiske rammer, at måltiderne skal indtages i kantinen, og at der ikke er mulighed for selv at lave mad samt de generelle begrænsninger i aktiviteter, økonomiske midler og adgang til sundhedsmæssige ydelser.

Det er i øvrigt vores erfaring, at utålelige forhold ikke får afviste asylansøgere, eller andre udlændinge uden lovligt ophold, til at udrejse - i stedet nedbryder det dem og ødelægger de familier, de er en del af. Det er hverken de eller Danmark tjent med.

Intensivering af meldepligten

En del af de afviste asylansøgere og andre, som er underlagt kontrolforpligtelser, har både ægtefæller og børn, som bor i Danmark. Allerede opholdspligten gør det vanskeligt at opretholde en meningsfuld kontakt til en eventuel familie i Danmark. En intensivering af meldepligten kan yderligere vanskeliggøre kontakten til familien, da det bliver sværere at nå frem og tilbage mellem familien og Kærshovedgård. Særligt børn kan blive hårdt ramt, når det bliver svært at opretholde en jævnlig og meningsfuld kontakt.

Meldepligten kan tidligst gennemføres når politiets kontor åbner kl. 9, samtidig er adgangen til offentlig transport ved Kærshovedgård yderst begrænset.

Mange af de afviste asylansøgere og andre udlændinge, som er underlagt kontrolforpligtelser, er yderst sårbare. Nogle er endda så sårbare, at de er afhængige af hjælp fra personalet for at kunne melde sig hos politiet, enten fordi de simpelthen ikke er i stand til at huske, om de har meldt sig eller de ikke formår ved egen hjælp at komme over på politiets kontor. En intensivering af meldepligten vil gøre situationen for denne gruppe endnu vanskeligere.

Som nævnt indledningsvist er der ifølge vores erfaringer ikke grund til at tro, at en skærpelse af kontrolforpligtelserne vil motivere afviste asylansøgere til at udrejse. Dernæst vurderer vi, at det er højst usandsynligt, at daglig meldepligt fremfor meldepligt tre gange om ugen, øger muligheden for hjemsendelse, som ellers er formuleret som formålet med ændringen. I al fald kender vi ikke til eksempler, hvor en mulighed for hjemsendelse var opstået, men hvor fraværet af daglig meldepligt fremfor meldepligt tre gange om ugen betød at muligheden for udsendelse blev forpasset.

At et indgreb i den personlige frihed altid konkret skal være proportionalt med formålet, følger af både dansk ret og af den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder art. 8. Når det skal vurderes om indgrebet er proportionalt er det vigtigt at understrege, at der ikke synes at være belæg for, at daglig meldepligt fremfor meldepligt tre gange om ugen for alvor medfører hverken øget motivation eller større chance for at gennemføre en udsendelse, samt at en stor del af målgruppen hverken er kriminelle eller udgør en fare for statens sikkerhed.

En vurdering af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget udestår i det store hele fra det fremsendte udkast til lovforslag. Forslaget om øget meldepligt må antages at have væsentlige negative økonomiske konsekvenser i form af øget kontrol, efterforskning mv, ligesom det må formodes at øge presset på retssystemet og domstolene. Dette bør ses i lyset af at forslaget sandsynligvis blot vil føre til øget stress for de berørte uden samtidig at få flere til at udrejse.

Forbud mod at føre bil

Der er ingen tvivl om at det trafikdrab, som en narkopåvirket beboer fra Kærshovedgård var skyld i, var både ganske forfærdeligt og helt uacceptabelt. Handlingen var naturligvis strafbar og den skyldige er blevet straffet. Det fremsatte lovforslag vil imidlertid ikke gøre en sådan handling mere eller mindre strafbar og ses heller ikke at have nogen forebyggende effekt.

Forbuddet mod at føre bil vil, for nogle af dem som er underlagt kontrolforpligtelser, kunne have en væsentlig negativ betydning for deres kontakt med en herboende familie. Nogle beboere på udrejsecentre har enten selv kørekort og rådighed over en bil, eller har kunnet få hjælp til transporten af andre beboere, hvilket har lettet adgangen til samvær med familien.

Fra beboerne på Kærshovedgård har vi ofte hørt, at kørsel til lægeaftaler, hospitalsundersøgelser, samvær med børn eller møder med advokater er blevet aflyst af Kriminalforsorgen med meget kort eller slet intet varsel. Også i sådanne tilfælde har andre beboeres mulighed for at hjælpe med kørsel haft stor betydning.

Hvis lovforslaget vedtages, bør der gøres en ekstra indsats for at sikre at aftalt kørsel faktisk gennemføres. Dette ikke mindst fordi de berørte personer er underlagt NUS-princippet og altså kun kan modtage nødvendig, uopsættelig og smertelindrende behandling. Lægebesøg, undersøgelser på hospital mv vil således som udgangspunkt have en karakter som betyder, at de ikke kan udsættes eller aflyses. Igen skal der mindes om den yderst begrænsede adgang til offentlig transport særligt ved Kærshovedgård.

Der skal også gøres opmærksom på, at for nogle beboere på fx Kærshovedgård har adgangen til at køre bil været en vigtig mulighed for at slippe væk fra udnyttelse, utryghed eller misbrug. En mulighed de vil miste med de foreslåede ændringer.

Dansk Flygtningehjælp skal – ikke mindst hvis lovforslaget vedtages - opfordre til, at man styrker den offentlige transport omkring Kærshovedgård. I bemærkningerne til det fremsendte lovforslag lægges vægt på, at det uanset kørselsforbuddet fortsat vil være muligt for de pågældende udlændinge at bevæge sig væk

fra udrejsecentrene. Men allerede i dag er det faktisk vanskeligt at komme til og fra især Kærshovedgård pga. den isolerede beliggenhed og den yderst begrænsede offentlige transport. Med de foreslåede stramninger med intensiveret meldepligt og forbud mod at føre bil, vil det blive urimeligt vanskeligt at komme til og fra Kærshovedgård, hvilket kan få store konsekvenser for både de berørte udlændinge og de familier de er del af.

Ny hjemmel til frihedsberøvelse af Dublinoverførte udlændinge

Hertil skal Dansk Flygtningehjælp blot bemærke, at det er helt afgørende at ændringen ikke fører til øget brug af frihedsberøvelse af Dublinoverførte asylansøgere og andre udlændinge.

Med venlig hilsen

Charlotte Slente

Generalsekretær

DRC Dansk Flygtningehjælp